

APORTACIONS DE L'ACM A L'AVANTPROJECTE DE LLEI PER A LA GESTIÓ I LA RETIRADA DE L'AMIANT DE CATALUNYA

A) DE CARÀCTER GENERAL

1. Legislació estatal i marc competencial.

La llei 7/2022, de 8 d'abril, de residuos y suelos contaminados para una economía circular regula el marc competencial estatal en matèria de residus, cal aclarir alguns aspectes de l'aplicació dels dos textos legals respecte a l'àmbit local, com el cens i altres obligacions previstes en la Disposició Addicional catorzena.

2. Estatut del municipi rural

Ja ha passat el tràmit d'informació pública i d'audiència l'avantprojecte de llei de l'estatut de municipis rurals que impulsa el mateix Govern de la Generalitat i en el seu preàmbul es diu: *“Tres quartes parts de la població de Catalunya viu en el quinze per cent del territori, mentre que el quart restant ocupa el vuitanta-cinc per cent de territori restant. Aquesta dada constata que el repartiment demogràfic de Catalunya és desigual i descompensat.”*

I afegeix *“Per als ajuntaments dels municipis rurals el sistema de funcionament de l'administració pública municipal suposa una càrrega molt feixuga atès que no disposen dels mitjans humans, materials i pressupostaris necessaris per poder acomplir tots els requisits i les gestions administratives i burocràtiques exigides per llei. Es tracta de posar en l'eix d'aquesta norma la ciutadania de Catalunya i l'Aran que viu en aquests municipis, amb idèntics drets que la resta de ciutadans i ciutadanes, i es tracta també de dotar les administracions locals de les comarques rurals de les eines adequades per a garantir la prestació dels serveis que els corresponen”.*

Aquest avantprojecte de llei que el Govern tramita en paral·lel regula la implementació de l'anomenat mecanisme rural de garantia, i en aquest sentit postula l'obligatorietat que els projectes de llei i de decret que atribueixin, transfereixin o deleguin competències, funcions o activitats als municipis rurals incorporin una avaluació d'impacte normatiu específica, que caldrà incorporar a la memòria, reforçant així les exigències de millora normativa, ja incloses a les lleis catalanes, de procediment, i de transparència i bon govern.

No es pot obviar que 593 dels 947 municipis de Catalunya, és a dir el 62,61 % tenen menys de 2000 habitants que és el llindar de població previst per regular aquests municipis.

Així en aquest títol II de l'avantprojecte d'estatut de municipis rurals es regula el **Mecanisme Rural de Garantia**, com eina d'avaluació dels efectes territorials, econòmics i sobre el medi i la societat rural de les polítiques públiques i a l'article 21.3 es regula que "El Govern impulsarà l'elaboració d'una metodologia d'avaluació específica que tingui en compte els principis, les recomanacions i les eines proposades per la Unió Europea en aquest àmbit." que és el que es coneix com a "Rural Proofing" en dret comunitari. I afegeix en el seu article 22:

3. ***Els avantprojectes de llei, projectes de decret legislatiu i de decret, i els projectes de disposicions generals, proposats pels departaments de la Generalitat, que atribueixin, transfereixin o deleguin competències, funcions o activitats als municipis rurals, hauran d'incorporar, dins les memòries d'avaluació de les mesures proposades, un informe preceptiu d'impacte rural, en què s'avaluarà la incidència/repercussió de la disposició projectada als municipis rurals i es proposaran, si escau, les modificacions/mesures de correcció oportunes. També hauran d'incorporar l'anàlisi dels impactes social, ambiental i econòmic, incloent-hi les possibles càrregues administratives, amb consideració de costos i beneficis que es puguin generar, així com la previsió de finançament.***
4. ***Els informes d'elaboració de les bases reguladores i les resolucions de convocatòries d'ajuts i subvencions també hauran d'incorporar la perspectiva de l'impacte possible generat en els municipis rurals.***
5. ***L'òrgan responsable de la tramitació d'aquestes iniciatives demanarà l'informe del Consell Català de Municipis Rurals en el seu procediment d'elaboració. Aquest ha d'incloure la valoració de l'impacte de la norma en els municipis rurals.***

És a dir, demanem que en aquest avantprojecte de llei per la gestió i la retirada de l'amiant a Catalunya inclogui el mecanisme de garantia rural, això és, la valoració de l'impacte de la norma en els municipis rurals i, si escau, les mesures adients. Tot això encara que no sigui aprovat l'Estatut dels Municipis Rurals, ja que aquest mecanisme de garantia rural compta amb el consens entre entitats municipalistes i el mateix Govern.

3. Finançament de les obligacions de retirada i gestió de l'amiant

Amb caràcter genèric el text presentat proposa al seu article 7è les Obligacions de les administracions públiques de Catalunya.

Les administracions públiques catalanes, en el marc de les seves competències, tenen les obligacions següents:

I entre d'altres destaca:

- a) *Identificar, gestionar i retirar els MCA en els béns mobles, immobles i les infraestructures de la seva titularitat, d'acord amb els calendaris, els criteris i els procediments establerts*”.
- b) *Establir un sistema de finançament adient per a gestionar i retirar els MCA.*

Cal concretar en tota la Llei quines son les competències de cada administració i evitar redactats genèrics que obliguen a totes les administracions o atribució de competències sense finançament i sense cap títol competencial.

Des del punt de vista de les administracions locals creiem que no es pot atribuir una nova obligació als municipis sense el preceptiu finançament, ja que d'altra manera, es posa en risc la garantia de la suficiència financera prevista en els articles 84.3 i 84.4 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

El text presentat en el seu article 7è regula “4. ***Els municipis han de complir les obligacions*** que preveu aquesta Llei en funció de la seva capacitat tècnica, personal i pressupostària, i poden recórrer per al compliment d'aquestes obligacions a qualsevol de les fórmules associatives i organitzatives previstes per la normativa vigent en matèria de règim local”.

També, en l'avantprojecte de llei d'estatut de municipis rurals es regula en el seu títol III l'autonomia i suficiència financera dels municipis rurals i que correspondrà a la Generalitat, que haurà de garantir per a la prestació dels serveis i obligacions que tinguin encomanats.

B) QUANT A L'ARTICULAT

4. Article 5. Drets de la ciutadania

L'article parla com en altres parts de la llei, d'un futur desenvolupament normatiu o reglamentari sense massa concreció. També caldria evitar conceptes jurídics indeterminats o de difícil objectivació com es fa a la lletra g), on determina que cal comunicar a l'administració competent l'existència d'amiant o MCA "quan es tingui coneixement **fidedigne**".

5. Article 6. Drets de les empreses i professionals dedicades a activitats vinculades amb la gestió i retirada dels MCA

En el mateix sentit, les empreses que gestionen i retiren MCA seran ECA d'acord amb un desenvolupament normatiu posterior. Caldria no deixar-ho tot pel desplegament reglamentari.

6. Article 7. Punt 1. Obligacions de les administracions públiques de Catalunya

Tal com s'ha dit anteriorment, entenem que cal determinar les obligacions que corresponen a cada administració o que s'afegeixi "en l'àmbit de les seves competències".

En l'apartat b) s'obliga a establir un sistema de finançament adient sense aclarir si la Generalitat serà la que crearà el sistema de finançament per donar suport als ens locals o si hauran de ser els mateixos municipis els que aprovin línies de finançament pròpies i no es concreta si serà a càrrec de fons propis o a través de línies d'ajuts i subvencions de la Generalitat.

Ja que l'article fa esment a totes les administracions.

A l'apartat d) , es parla de formació "**de qualitat**", un altre concepte indeterminat.

7. Article 7. Punt 4. Obligacions de les administracions públiques de Catalunya

Cal aclarir que és respecte a les administracions que hi tenen competències.

8. Article 10. Obligacions dels administradors de finques i d'altres professionals

La determinació d'obligacions als administradors de finques i a un altre concepte genèric i sense concretar (**altres professionals**) pot generar múltiples problemes jurídics, ja que també se'ls hi aplicarà el règim sancionador. En no ser

titulars de finques ni administració, creiem que aquesta assumpció de responsabilitats pot comportar litigiositat i falta de seguretat jurídica.

9. Article 15. Comissió Catalana per a la Gestió i Retirada de l'Amiant

Proposem que en la composició de la comissió, la representació del món local es refereixi amb el terme "representants dels Governos Locals"

10. Article 18. El Cens català de MCA

En referència al 1r punt, un cop més es remet a una normativa per desenvolupar amb posterioritat.

Respecte al 2n, en cap cas podrà tenir la consideració de cens municipal si no ha estat elaborat pel municipi. Caldria corregir el redactat o eliminar-lo. Una informació referida a un municipi mai serà un cens municipal. A banda de l'autonomia local i que tant la llei catalana com l'estatal els atribueixen aquesta competència i obligació als ens locals, no es pot confondre informació amb cens.

11. Article 19. El certificat de presència d'amiant

A banda d'una nova derivació al desplegament reglamentari, quant al contingut del certificat, caldria afegir que contindrà "**com a mínim**" l'amiant visible, ja que com més informació pugui incorporar, millor.

12. Article 24. Mesures de suport i foment

Creiem que l'obligació que incorpora la lletra d) vulnera l'autonomia local, en tot cas ha de ser una potestat, no una obligació.

13. Campanyes de sensibilització i divulgació

Cal incorporar també en aquest article l'expressió "d'acord amb les seves competències".

14. Article 42. Agència de Residus de Catalunya

Caldria determinar què ha de finançar l'Agència.

15. Article 43. Col·laboració i cooperació interadministrativa

La potestat de coordinació de la manera que està redactada va en contra del principi d'autonomia local. Els supòsits pels quals es pot acudir a aquesta coordinació estan taxats i sempre i quan no es pugui fer des dels mateixos municipis o d'agrupació de municipis en cas que ultrapassi l'àmbit municipal.

16. Article 45 i 46 Competències dels Ajuntaments i deure de cooperació

Les funcions d'ordenació, inspecció i sanció si s'atribueixen a l'àmbit municipal mes enllà de les actuals competències, cal determinar, mes enllà del llinar d'habitants, com es financen. D'igual manera si es deriven a ens supramunicipals que no tenen atribuïda aquesta competència.

17. Disposició addicional tercera. Ubicacions de les deixalleries i dipòsits controlats per a MCA

Aquesta obligació per a les Comarques, no té empara competencial ni de finançament. I la majoria no disposen de terrenys propis i aquesta obligació indefinida pels municipis, en cas que els Consells no en tinguin, no tindrà cap efectivitat. A més, si la Llei ha d'entrar en vigor tres mesos després de la seva publicació, encara és més difícil de complir.

18. Disposició final primera. Desenvolupament reglamentari

En aquest cas, determina un termini màxim d'un any per fer el desenvolupament reglamentari malgrat que la disposició final sisena determina que la llei entrarà en vigor i, per tant, s'haurà de complir 3 mesos després de la seva publicació. La poca concreció de la Llei i la constant remissió a desplegament posterior, genera inseguretats jurídiques.

19. Disposició final sisena. Entrada en vigor

Com s'ha dit, tan per les remissions reglamentàries com pel compliment d'algunes de les obligacions, el termini de tres mesos no sembla el més pertinent.